

། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༩༧ པའི་ མཚུགས་གོལ་ གསུང་བཤད།།

སྐྱ་གཞུགས་བཟང་པོ་ལགས། ད་རིས་ རང་ལུགས་གནམ་ལོ་ཤིང་པོ་འབྲུག་ལོ་ རང་ལྗེ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༡༠། སྤྱི་ལྗེ་ ༡༢ པའི་ སྤྱི་ཚེས་ ༡༠།
རེས་གཟའ་ལྷག་པ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ལྷ་སྲིན་ཐམས་ཅད་དམ་ལུ་བཏགས་ ཚོས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཅུགས་གནང་མི་ ཨོ་རྒྱལ་གྱི་རྩ་རྩོམ་པོ་ཆེའི་
དུས་བཟང་བྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༩༧ པའི་ མཚུགས་གོལ་མཛད་རིམ་ནང་ལུ་ ལྷན་
བཞུགས་མཛད་གནང་མི་ ཚོགས་ཁང་གི་ཁྲི་འཛིན་འོགས་གིས་ དབུ་གཙོས་པའི་ ཆེད་བསྟོད་ཅན་གྱི་འབྲུས་མི་ཡོངས་དང་ སྐྱ་མགོན་སྤེའབྱོན་
གནང་མི་ སྤྱི་དམྱེད་བྱ་བ་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་ འབྲུག་གི་མི་རྗེ་སྟོན་ཆེན་མཆོག་དང་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ མི་རྗེ་སྟོན་ཕྱོགས་འགོ་ཁྲིད་པ་ ལྷན་ལ་
ཁག་གི་སྟོན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ཡོངས་ ཆེད་བསྟོད་ཅན་གྱི་འབྲུས་མི་ གཞུང་སྤྱི་དཔོན་ཁག་ བར་བརྒྱད་ལས་ཁང་ཁག་གི་ བར་བརྒྱད་པ་ཡོངས་ འདི་
བཟུམ་སྤེའབྱོན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ བཟང་པོ་འབྲེལ་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་པར་བཞུགས་མི་ བཅུ་གཏུང་ཅན་གྱི་ ལྷག་བསམ་དྲི་མ་མེད་པའི་ འབྲུག་མི་
ཡོངས་ལུ་ སྐྱ་གཞུགས་བཟང་པོ་དང་ གཟིགས་པ་ལེགས་སོ་ ཟེར་ལུ་འོ་ཨོན།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༩༧ པའའདི་ མདང་ལག་ སྤྱི་ལྗེ་ ༡༡ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༡༧ ལུ་ འགོ་བཅུགས་ཡོད་པ་ད་ ཚོགས་
ཐེངས་འདི་ ད་རིས་ གཟའ་སྐར་ འཕྲོད་སྦྱོར་ བཟང་པོའི་ཉིན་མ་དང་འབྲེལ་ གོལ་གནང་མ་ ཨོན་ཟེར་ལུ་འོ་ཨོན།

ད་ལྟོ་རྒྱལ་ཚོད་ རབ་ཅས་ར་ རང་བཅོན་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ གངས་བར་ནང་གི་རྒྱ་འབྲུང་ སྤྱིན་བར་ནང་གི་ཉིམ་བཟོ་ ཆར་རྒྱ་
དུས་སུ་འབབ་ ལོ་ལྷུགས་རྟག་རྒྱ་ལེགས་ དགའ་བའི་སྐྱེ་ལེན་ སྤྱིད་པའི་བྲོ་འཁྲབ་ དགའ་སྤྱིད་ཀྱི་རང་ལུ་ སྤྱིད་རྒྱལ་མི་འདི་ ལུགས་གཉིས་
དཔལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ མངོན་པར་མཐོ་བའི་ས་སྤྱོད་ འབྲུག་གི་སྤྱོད་དམ་པ་ དཔལ་མི་དབང་མངའ་བའདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ མངའ་འབངས་
ཡོངས་ཀྱི་འདྲིན་ཅན་ མི་དབང་རིམ་བྱོན་རྒྱ་གྲི་ མཆོག་སྐྱེ་ཡིད་བཞིན་ལོ་རྒྱུད་ལུ་ རྒྱལ་བསྐྱེད་སྐྱོན་མེད་པའི་ མཛད་བྱ་བཟང་པོ་ལོ་ན་ལས་
བརྟེན་ཨོན་མེས་ལས་ རབ་ཅས་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ག་ར་ སྐལ་བ་བཟང་མ་བཟང་ས་ར་ཡོད་ཟེར་ལུ་འོ་ཨོན།

འདི་བཟུམ་སྤེའབྱོར་ རང་ལུགས་གནམ་ལོ་ ཤིང་པོ་འབྲུག་ལོ་ རང་ལྗེ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༧ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ སྤྱི་ལྗེ་ ༡༡ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༡༧ རེས་
གཟའ་ལྷམ་ལུ་ སྐབས་མགོན་དམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བའདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ འཕྲལ་སྐྱུགས་གཉིས་ཀྱི་ཕན་དང་བདེ་བའི་ རྒྱལ་དགོངས་
བཞེས་ཏེ་ དཔལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་ཁྲོམ་ཚོགས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ཁྲོམ་ དགོ་ལེགས་སུ་ག་ རང་སྤྱོད་ལུང་ཕྱོགས་ཟེར་
བྱམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲོམ་ཚོགས་ ཆགས་ནི་ཨོན་མིའི་ ལས་སྐྱ་རྒྱ་ འགོ་བཅུགས་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ ལས་སྐྱ་རྒྱ་ རྒྱུན་དང་བར་ཆད་མེད་པར་ རྒྱལ་ས་
དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐབ་ཐབས་ལུ་དང་ མ་འོངས་པ་ ཁྲོམ་ཚོགས་འདི་ནང་ རབ་ཅས་རའི་ བཟང་པོའི་ཚོས་ལུགས་དང་ ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་རྒྱ་ མི་
ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་དང་ ལུན་བརྟན་སྤེའབྱོར་ གནས་ཐབས་ལུ་ ཕྱིན་སྐབས་ཆེ་བའི་ ཚོས་རྟེན་ བྱ་རུང་ལ་ཤོར་ བཞེངས་གནང་ནི་ཨོན་མི་
འདི་ནང་ ས་སྤྱོད་རྟེན་འབྲེལ་ནང་དབུ་བཞུགས་མཛད་གནང་སྟེ་ སྐྱོན་མེད་པའི་རྒྱལ་སྤོན་ཟབ་མོ་ གནང་མི་ལུ་ ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྤོ་
ལས་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ ལུ་འོ་ཨོན་ལཱ་ལས་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ཁང་ དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ ཆད་མེད་པ་ཅིག་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ མ་
འོངས་པའི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ ལྷག་ལོན་རྒྱ་གྲི་དོན་ལུ་ འགྱུར་འཕེལ་ སྤྱིད་སྤྱིད་ བརྟན་ཏོག་ཏོ་ བཟོ་གནང་མི་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་མི་སེར་ཡོངས་དང་ དམིགས་བསལ་དུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ གཞུགས་སྡེའི་ ཁ་བྱུག་ལས་ དུས་ནམ་ཡང་ བརྟེན་པར་པངས་པའི་ བཀྲིན་
དགའ་ཚོར་སྐྱེལ་ཨོན།

ལྷག་པར་དུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཉམ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་རིང་ལུ་ བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་ འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བའི་ དཔལ་མི་དབང་ ཡབ་སྲས་
ནམས་ཀྱི་ སྐྱ་དང་གྲིབ་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་དང་ སྤོང་སྤྱི་སྤྲེ་ཡོད་པའི་ཁར་ མ་འོངས་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཞི་བདེ་དང་ ཉེན་སྲུང་ལྷན་སྐྱོང་
གནས་ཐབས་ལུ་ སྐྱ་སྲུང་། བཟུང་སྲུང་། ལྷིམས་སྲུང་། ཟེར་ ངག་ཁག་གསུམ་གྱི་ སྲུང་སྐྱོབ་ཡོད་པའི་ཁར་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོ་ལོ་ནང་ བདེ་
སྲུང་ཟེར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བདེ་སྤྱིད་སྲུང་མི་གི་ གཙུག་སྡེ་ གཞི་བཙུགས་མཛད་གནང་མི་འདི་གིས་ བཟུང་དང་འགོ་བའི་དོན་ལུ་ བཟང་བསམ་ག་
དེ་ཅིག་འབྲུང་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ མ་མཁུན་མེད་ཟེར་ ལུ་ནི་ཨིན།

འདི་དང་འབྲམ་སྡེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ ཐུགས་ལས་ འཁྲུངས་པའི་ རྒྱལ་རབས་ཅན་གྱི་ རྒྱལ་སྲུང་གི་ ལས་རིམ་འདི་
དུས་ཚི་ དབྱིན་ཇཱ་ ༧ པའི་དབྱིན་ཚེས་ ༥ ལས་ རྒྱལ་སྲུང་ བཟེ་བ་ ༤ ནང་ལུ་ གཞི་བཙུགས་མཛད་གནང་མི་འདི་གིས་ བཟུང་ལོ་ལུ་
བསམ་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལུ་ ལེགས་འགྲུར་སྟོན་འགྲོ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་
སྟངས་འདི་ རང་བཞིན་གྱིས་ར་ མ་འབྲམ་ཅིག་ར་ འགྲོ་འོང་ཟེར་ དེ་སྟོལ་ས་ རབ་ཅས་ར་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ ལྷོ་སྟོབས་དང་ དཔལ་
ཉམས་ཐོག་ལས་ ཚད་དཔག་ཚུགས་པས་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

ཤོག་ཐེངས་དང་པའི་ རྒྱལ་སྲུང་སྤྱོད་བཟུང་ལས་རིམ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ བསོད་ནམས་ཅན་གྱིས་ན་གཞོན་ རྒྱལ་སྲུང་བཟེ་བ་ ༤ ནང་
ལས་ ཡོངས་བསྟོན་མས་ཀྱིས་ བཟུང་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོ་ལོ་ནང་ མཚུགས་བསྐྱུང་ཚུན་ཚོད་ རྒྱུན་དང་ བར་ཚད་ གང་ཡང་མ་འབྲུང་བ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ རང་སོའི་ བཟུང་ཚང་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ གསོ་ལ་རས་འབད་ སྤྱོད་གནང་ཡི་ ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

འདི་འབད་མ་ལས་ སྤྱི་ཇཱ་ ༡༢ པའི་ སྤྱི་ཚེས་ ༠༣ འདི་ རབ་ཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ རྒྱལ་རབས་ཅན་གྱི་ཉེན་མ་ དཔལ་ཉམས་ཅན་གྱི་
ཉེན་མ་ བཟུང་པར་ཡང་པའི་ཉེན་མ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན། འདི་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་ལོ་ སྤྱི་ཇཱ་ ༡༢ པའི་ སྤྱི་ཚེས་ ༠༣ འདི་ དུས་མ་འོངས་
པ་ མཐོང་ཚུགས་པའི་ དུས་ཚོད་ ལུང་འཕགས་ཅན་ཅིག་ལུ་འགྲུར་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

ད་ལས་ཡར་ འབྲུག་པའི་ན་གཞོན་ སྤྱི་ལོ་ ༡༢ ལང་མི་གེ་ར་ རྒྱལ་སྲུང་ལས་རིམ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མ་འོངས་པ་འདི་ སྟོག་བརྟན་བཟོ་མི་མཁུངས་མཚོག་ཚུ་གིས་ འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ བཟོ་སྐྱུན་འབད་འབད་མ་གི་ས་ཆ་ ཡར་ཞིང་ཁམས་ཚུ་ནང་
ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ གཉིད་ལམ་དང་དངོས་སུ་སྡེ་འདི་ མཐོང་ར་མ་སྤོང་བའི་ དགའ་སྤྱོད་སྟོག་གསུམ་གྱི་ ས་ཆ་བཟུམ་ཅིག་ལུ་འགྲུར་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ས་འཕྲོན་འདི་ འགྲུལ་བཤད་རྒྱུ་གེ་ཟེར་ན་ ཚོག་གིས་ཡང་མ་ཡང་པའི་ སྤོ་ལུང་མཛེས་ཆ་དང་ལྷན་པའི་ དཔལ་འབྱོར་ ཚོས་དང་ ལམ་སྟོལ་
གིས་ལྷུག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལུ་ བསྐྱུར་ནི་ཨིན་མ་ལས་ མི་དབང་མཚོག་གི་ ལྷ་ན་མེད་པའི་ ཐུགས་བསྐྱེད་བཟུང་པོ་ལུ་ བསྟོད་སྲུགས་དང་
དགའ་ཚོར་ ཉིང་ལས་ར་སུལ་ནི་ཨིན།

འདི་དང་གཅིག་ཁར་ རྒྱལ་རབས་ཅན་གྱི་ རྒྱལ་སྲུང་ ཤོ་ཐེངས་དང་པའི་ མཐར་འཁྲུལ་དུས་སྟོན་ནང་ལུ་ རྒྱལ་སྲུང་སྤྱོད་བཟུང་གི་ལྟེ་བ་ གཞོན་
ལ་ལས་ཡར་ མི་དབང་སྐྱེ་འཁོར་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མཚོག་གི་སྐྱེ་ཚབ་སྡེ་ ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་གནང་མི་ལུ་ཡང་ རབ་ཅས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
སྡེའི་ བཟུང་ཚང་ཚུའི་ ལྷོག་ལས་ ཉིང་ལས་ར་ བཀའ་བློན་དགའ་ཚོར་སུལ་ནི་ཨིན།

ད་ སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ སེམས་ཅན་གྱི་འགོ་དོན་མཛད་ནི་ལུ་ སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ལུ་ ཆགས་སྲུང་ ལྷོགས་
རིས་མེད་མི་འདི་ ད་རེས་ཀྱི་མི་ཚོ་ནང་ཡང་ ཆགས་སྲུང་ལྷོགས་རིས་མེད་པར་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ ནང་འཁོད་ཀྱི་ སྤྱོད་སྲུག་གཞིགས་ནི་རྒྱུའི་

ཅིག་མེད་པར་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ནང་ཡང་ རྒྱགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ གླེན་མེད་པའི་སློལ་ས་ དགའ་བ་དང་སྤྱིད་པའི་ཉིམ་ཤར་ཐབས་ལུ་
འབྲུག་ལུ་ དགྲ་ལག་གསུམ་གྱི་དམག་མི་ བྱངས་ཁ་ཉུང་སུ་ལས་མེད་འདི་རུང་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ ཞི་བདེ་སྤྱང་སྐྱོབ་
མཛད་ནིའི་དོན་ལུ་ UN Peace Keeping འབྲུག་ལས་ དམག་སློབ་ཚུ་གཏང་ནི་ འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ད”

འདེས་པའི་ ཤོ་ཐེངས་² ཚུན་ བཅའ་མ་གཏོགས་མི་ དམག་སློབ་ཡོངས་ཀྱིས་ འཛམ་གླིང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ དབྱུས་ཕྱོགས་ Africa ལུ་ ཞི་
བདེ་སྤྱང་སྐྱོབ་ནང་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ ལུ་ཡོད་པའི་དོས་འཛིན་ལུ་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ རྟགས་མ་ལུ་ཡོད་མི་ལུ་ བཅའ་མ་
གཏོགས་མི་དམག་སློབ་ཡོངས་ལུ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ འགྲིན་ཚབ་དང་ འབྲུག་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྲིད་ལྟུགས་ལས་ བགྲིས་བདེ་ལེགས་
སྤུལ་ནི་དང་ ད་རེས་ བཅའ་མ་གཏོགས་མི་ ཤོ་ཐེངས་ ³ པའི་ དམག་སློབ་ཡོངས་ལུ་ཡང་ རྒྱག་ལུ་བའི་ནམ་དུ་ལུ་ རྒྱུན་བར་ཆད་འབྱུང་མ་
བཙུག་ ཟེར་བའི་ སློན་ལམ་ སྤུལ་ནི་ཨིན།

དེ་བརྒྱུམ་གྱི་ མཛད་བྱ་བཟང་པོ་ མཇལ་བའི་སྐབས་ ང་བཅས་མི་སེར་ག་ར་ སེམས་ཁ་ལུ་ དགའ་བ་དང་སློབ་ ངལ་རངས་དང་དཔའ་ཉམས་
ཚད་མེད་པ་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཁར་ གཞན་རྒྱལ་ཁབ་ སློབས་ཚན་ཚུ་ཡང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་བཟུ་སྟེ་ ངལ་རངས་དང་ ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་
ཚུགས་པའི་ གཞི་ཅིག་ལུ་འགྱུར་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློར་ལས་ བསྐྱོད་བསྐྱུགས་ཚུ་ ཐོབ་ཡོད་མི་ལུ་ མི་དབང་མཚོགས་ལུ་ ཉིང་དུངས་མའི་
དཀྱིལ་ལས་ར་ བགྲིན་དགའ་ཚོར་སྤུལ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ ག་རའི་ནང་ དགའ་བ་དང་སྤྱིད་པ་ གོང་ལས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་
མི་དབང་ཚོས་རྒྱལ་དམ་པ་མཚོགས་ འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ ཞི་བདེའི་འོ་རུ་སྟེ་ སྐྱེ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་ མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་སློན་ལམ་
ད་རེས་ སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྩེ་ལོ་ཆེའི་ དུས་བབ་ལྷན་པར་ཚན་དང་འབྲེལ་ ཁོག་པའི་གཏིང་ལས་ར་ སྤུལ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཞི།

འགོ་བ་སེམས་ཚན་གྱི་དོན་ལུ་ སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ སྐྱེ་ལལ་མེད་པར་ རྒྱགས་བཙུ་བའི་སློལ་ས་ རྒྱག་ལུ་མཛད་མི་འདི་ ཞིང་ཁམས་ནང་ལུ་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཨིན་ཟེར་ དཔེ་ཆ་ནང་ལུ་ མཇལ་ཤ་མ་གཏོགས་ འཛིག་རྟེན་འདི་ནང་ འདི་བརྒྱུམ་གྱི་ རྒྱག་ལུ་མཛད་མི་ དོས་སུ་
སྟེ་ ས་ཕྱོགས་གཞན་ཁར་ གཏེ་ཡང་མེད་རུང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤྱིང་རྗེའི་རང་གཞུགས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོགས་
སྐྱེ་དོས་སུ་ བཞུགས་ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་ འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ དགའ་སྤྱིད་ཀྱི་ངང་ལུ་ ལོངས་སྤྱོད་དེ་ ཡོད་ཟེར་ལུ་ཞི་ཨིན།

དེ་འབད་ལུ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོགས་ རྒྱལ་སྤྱང་མཐར་འཁྱོལ་གྱི་དུས་སྟོན་ནང་ བཅའ་མ་གཏོགས་གནང་སྟེ་
སྐྱེ་འོ་བརྒྱལ་རུང་ སྐྱེ་ལལ་ ཡུད་པ་ཐེངས་ཅིག་ཡང་མ་གནང་པར་ ང་བཅས་ མངའ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ རྣམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་
ལུ་ ཆེ་མཐོའི་མཛའ་བཤེས་ ཡུན་བརྟན་གྱི་དོན་ལུ་ ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་མ་གྱིས་ མ་ཚད་ བལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཞབས་ཀྱིས་བཅའ་ཏེ་
Swayambhu (སྟོ་ཡམ་བུ) དང་Boudha མཚོད་རྟེན་ཚུ་ གཟིགས་སློར་གནང་མི་འདི་གིས་ སྤྱིར་ འགོ་དུག་སེམས་ཚན་ཡོངས་ལུ་ བདེ་
བ་འབྱུང་མ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ ² ཀྱི་མཐུན་ལམ་ཡར་དུགས་ལུ་ སན་ཐོག་སློལ་འབྱུང་ཡོད་མི་ལུ་ མི་དབང་མཚོགས་ལུ་ བགྲིན་དགའ་ཚོར་ལུ་ཞི།
དང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱིས་ མི་སེར་གིས་ མི་དབང་མཚོགས་ལུ་ ཕྱིས་མཐོང་སློལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ཕྱོན་ལུ་སྤུལ་ས་མཇལ་ཤ་ད་ ཞིང་ཁམས་དང་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་ ས་གནས་ཀྱི་ལྷན་པར་མ་གཏོགས་ རྒྱགས་ཀྱི་བཙུ་བ་ལུ་ འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་
ལྷན་པར་རྩེ་ལས་ར་མ་མཇལ་ཟེར་ལུ་ཞི།

མི་དབང་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕུག་ལཱ་མངའ་བའི་སྐབས་ མི་དབང་མཆོག་གི་ འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་སྤོང་
གོགས་ རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་མཆོག་ མི་དབང་ རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ ཕྱི་ནང་མེད་པར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ ཕུག་
ལུ་སྟེ་ ཕྱོན་གནང་མི་ལུ་ཡང་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཡོང་གི་མགྲིན་ཚབ་སྟེ་ བཀའ་བློན་ཆེ་བེར་ ལུ་ནི་ཨིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གི་ རྒྱལ་རབས་ནང་གཟིགས་པ་ཅིན་ དམག་འབྲུགས་དང་ ཚོད་རྟོགས་ ག་དེ་སྟེ་ འཕྲོད་ཉེ་འབད་རུང་ ཕྱིའི་དགྲ་ བྱམས་
པས་སྦྱོང་སྟེ་ བརྒྱལ་ཚུགས་མི་འདི་ གཅིག་ ནང་པ་ཚོས་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཨིནམ་ ཀུན་གྱིས་མ་ཁུཅུམ་བཞིན་དུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྐྱོ་ འང་མིན་སྐྱོ་ཚོགས་ བཅུམ་གནང་མ་དུ་ རྒྱལ་ཁབ་གི་བཀའ་སྲུང་དམ་ཅན་དང་ ཚོས་སྦྱོང་
སྲུང་མ་ཚུ་ལུ་མཚོད་པ་ ལྷག་པར་དུ་ རྒྱལ་ཁབ་གི་སྐྱེ་རིམ་ ཉིན་ཚན་མེད་པར་ སྐྱབ་གནང་མི་ལུ་ ཕུག་ཆེན་བསྟན་པའི་སློག་ཤིང་ བཀའ་བློན་
མཚུངས་མེད་དམ་པ་ སྐབས་རྗེ་ རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ གཙོས་པའི་ སྲ་ཚང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན། ཚོས་སྟེ་ལག་གི་སྐྱེ་ སྐྱལ་དང་
བློ་སྦོལ་ཡོངས་ལུ་ཡང་ དུས་རྒྱུན་དུ་ བུགས་སློན་གནང་མི་འདི་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ཁ་བུག་ལས་ སློ་གསུམ་གུས་པ་ཆེན་པའི་སློ་ལས་
ལྷ་ཕུག་འབྲུམ་དང་བཅས་ བཀའ་བློན་དགའ་ཚོར་ འཕུལ་ནི་ཨིན།

འདས་པའི་ བདུན་ཕྱག་ ༣ ལྷག་ཙམ་ཅིག་ ཚོགས་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༣༧ པའི་ནང་ལུ་ གསུང་གོས་གཙོ་བོ་
ག་ཅི་ར་གནང་སྟེ་ཡོད་ག་ མི་དམངས་ལུ་ ཕན་རྒྱབས་ཆེ་ནིའི་དོན་ལུ་ བཅུད་བསྐྱེ་སྟེ་ལུ་བ་ཅིན།

༡ ་ ། ཡིམས་བཟོ་དང་ འབྲེལ་བའི་གནད་དོན།

- ༡ - འབྲུག་གི་ གནམ་ཁ་ཅན་གྱི་འཁོན་འདུམ་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༧ ཅན་མ།
- ༢- དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་དང་ཀུ་ཤེཏ་གཞུང་གི་བར་ན་མཁའ་འགྲུལ་ཞབས་ཏྲོག་གི་གན་རྒྱ།
- ༣ -འབྲུག་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༧ ཅན་མ།
- ༤ -འབྲུག་གི་ རོར་ཁལ་དགོངས་ཡངས་གི་ དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༧ ཅན་མ།
- ༥ - འབྲུག་གི་ གཉེན་འབྲེལ་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༧ ཅན་མ།

ཚུ་ལུ་ གསུང་གོས་གནང་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

༢ ་ ། བསྐྱར་ཞིབ་དང་ འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་འབད་བ་ཅིན།

- ༡ - འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ལཱ་བཤལ་གྱི་གནས་སྤངས་གུ་ བར་མཚམས་གི་ ལྷན་ལུ།
- ༢ - ཤེས་རིག་དང་ འབྲེལ་བའི་ ཡིམས་ལུགས་གུ་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ།
- ༣ - རྒྱུང་གསེབ་ ལྷན་འགྲུལ་གི་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ།
- ༤ - འབྲུག་གི་ བད་བརླུད་གི་ གནས་སྤངས་བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ།
- ༥ - ལོ་བསྐྱར་རན་ལྷན་ བཀའ་སློམ་ལྷན་ཚོགས་གི་ ལྷན་ལུ་ ༢༠༢༣-༢༤ ཅན་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ།

འདི་བཟུམ་སྟེ་ འབྲུག་གི་ མི་རྗེ་སློབ་ཆེན་གི་ གཙུག་པོའི་ མི་རྗེ་ དཔུལ་ཅིས་སློབ་པོ་ རྣམ་ ༩ དང་ དེ་བཞེད་ཀྱི་ མཛད་རིམ་རྒྱ་ཡང་
འགོ་འདྲེན་ཐབས་རྒྱལ་ཅིག་ཟེར་ལུ་ཉི་ཨོན།

༩། སྤྱི་ཚོགས་ ལྷན་བཞུགས་ནང་ འབད་བ་ཅིན།

༡- དམངས་ཅིས་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་ རྒྱལ་ཁམས་ ས་གཏེར་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱི་ ལས་སྤོད་དང་འབྲེལ་བའི་ ལས་འབྲེལ་ཅིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་
ལུ་ རྒྱ་ རྒྱ་ གསུང་གོས་རྒྱ་ གནང་སྟེ་ བཞུགས་ཆེ་བའི་ གོས་འདེབས་རྒྱ་ ཆ་མཛོག་བསྐྱབ་ཅི་ཟེར་ ལུ་ཉི་ཨོན།

གོང་གི་ གནང་དོན་རྒྱ་ ད་རེས་ཀྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྟེའི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༩༤ པའི་ནང་ གསུང་གོས་གནང་མ་ད་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་
བཀའ་སྲུང་དམ་ཅན་དང་ ཚོས་སྦྱོང་སྲུང་མ་རྒྱ་གི་ རྒྱལ་སྤྱོད་སྤོང་གོས་ མཐུ་དང་ལུས་པ་ དེ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོགས་གི་
དུས་རྒྱུན་གི་བཀའ་སྲོབ་དང་ཞལ་བཞེད་ལས་བཞེད་ མི་མཐུན་རྒྱུ་པའི་ རྒྱུ་དང་བར་ཆད་ ག་ནི་ཡང་མ་འབྲུང་པར་ དོན་སྤོང་ཅན་སྟེ་ མཐུག་
བསྐྱེད་ཚུགས་མི་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྟེའི་བཟུང་ཚད་གི་ཉོངས་ལས་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ བཀའ་སྲུང་དམ་ཅན་དང་ ཚོས་སྦྱོང་སྲུང་མ་རྒྱ་ལུ་
ཀུས་བཏུང་དང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོགས་ལུ་ དད་པ་དང་དམ་ཚིག་ འཇུག་བཞེད་པའི་སྤོང་ལས་ བཞེད་དགའ་ཚོར་སྤུལ་ནི་ཨོན་
ཟེར་ལུ་ཉི།

གཞན་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་ དགའ་སྦྱིད་འདི་ བསྟན་འཛིན་གི་ སྤྱི་བུ་དམ་པ་རྒྱ་གིས་ རྒྱལ་སྤོང་ལུ་ རྒྱལ་ལེགས་པ་ལས་ རྒྱལ་སྤོང་
རྗེ་ཡིད་བཞེད་ལོར་བུ་གི་གཙུག་པོའི་ རྒྱ་ཚང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ ཚོས་སྟེ་ཞལ་གི་སྤོང་ལུ་དང་ རྒྱ་སྤོང་ཡོངས་ལུ་ཡང་ དུས་རྒྱུན་དུ་ རྒྱལ་སྤོང་
སྤོང་གནང་མི་འདི་ལུ་ བཞེད་དགའ་ཚོར་སྤུལ་ནི་དང་ ཚོགས་ཁང་གི་སྤྱང་འཁོར་པ་ལུ་ཡང་ དུས་རྒྱུན་ གསོལ་ཁ་རྒྱ་མ་ཆད་པར་སྤུལ་ཏེ་ རྒྱལ་སྤོང་
གནང་བུ་གཞན་མི་ལུ་ཡང་ བཞེད་ཆེ་ཟེར་ལུ་ཉི་ཨོན།

ཚོགས་འཛོམས་མ་རན་པའི་སྤོང་གོང་ལས་རང་ ཡོངས་ལྷན་དུང་ཆེན་གིས་ ཡིག་ཚང་གི་ལས་བྱེད་པ་ག་རྣམས་ རྒྱ་འགོངས་ཏེ་ རྒྱལ་སྤོང་གནང་
མི་ལུ་ དམིགས་བསལ་གིས་ བཞེད་དགའ་ཚོར་སྤུལ་ནི་དང་ གཞན་ཡང་ རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་འགག་སྟེའི་ མེ་བསད་དང་སྤྱང་སྤོང་སྟེ་མཚན་
ལུ་ ཉེན་སྲུང་དང་ ཉེན་ལུ་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྱང་སྤོང་གི་ ཞབས་ཏོག་གནང་མི་ལུ་ཡང་ བཞེད་ཆེ་ཟེར་ ལུ་ཉི་ཨོན།

ཚོགས་ཁང་གི་ས་ཁོངས་ མཛོམས་ཆ་དང་ལྷན་སྟེ་བཟོ་ནིའི་ ཞབས་ཏོག་སྤུལ་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་མཁོ་སྤྱོད་དང་རྒྱ་དོས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་དཔོན་
དང་ ལས་བྱེད་པ་ཡོངས་ འཕུལ་ཆས་ བདག་འཛིན་འབྲེལ་མི་ལས་འགོ་བཟུང་ འཛིན་སྦྱོང་འབད་མི་ ཕྱི་དང་ནང་གི་ གཙུག་པོ་བཞེད་མི་
མཛོམས་པའི་ལྷན་པ་བཟོ་མི་ ག་རྣམས་ དམིགས་བསལ་གི་བཞེད་དགའ་ཚོར་ འཕུལ་ནི་ཨོན།

འདི་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲུག་རྒྱུང་བསྐྱེད་ཀྱི་ བརྒྱུ་བཞུད་པ་ག་རྣམས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྟེའི་ གོས་བསྐྱར་དང་ གསུང་གོས་གནང་མི་རྒྱ་ རྒྱུང་
མཐོང་དང་ རྒྱུང་བསྐྱེད་ཐོག་ལས་ གོ་བརྒྱེད་སྟེའི་གནང་མི་ལུ་ ཉོང་ལས་ར་ བཞེད་ཆེ་ཟེར་ལུ་ཉི་ཨོན།

འདི་བཟུམ་སྟེ་ ཚོགས་འཛོམས་ཀྱི་སྐབས་ འབྲུག་མི་དང་ ལས་བྱེད་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་ བདེ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་ བཞེད་ཞི་དོན་ལུ་ གསོ་བའི་དུང་
འཚོ་གི་ རྒྱལ་སྤོང་གནང་མི་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་བོ་བསྟན་སྟན་ལང་ལུ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ལུ་ཉི་ཨོན་དང་ ལྷ་ལས་མར་ཡང་ འདི་བཟུམ་གི་རྒྱལ་སྤོང་རྒྱ་
འགོ་མཐུད་དེར་ མཛད་གནང་འོང་མཚོ་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཉི་ཨོན།

འདི་དང་འབྲམ་འབད་ ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁྲི་འཛིན་གོང་འོག་རྣམས་དང་ འབྲུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ ཚོགས་འཛོམས་ འགོ་མ་བཅུགས་པའི་རྟེ་མ་ལས་
ཕྱག་ལཱ་གི་གྲ་སྒྲིག་ གོས་བསྐྱེད་ བསྐྱར་ཞིབ་ དེ་ལས་ ཚོགས་འཛོམས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་ཡང་ གསུང་གོས་ཚུ་ནང་ བཅའ་མར་ མ་བརྟུབ་བརྟུབ་སྡེ་
གཏོགས་ ད་རུང་ དེ་ནང་ལུ་ འཕྲི་སློན་འབད་དགོ་པ་འཐོན་མི་ཚུ་དང་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛུགས་དགོ་མི་ཚུ་ འོགས་སུ་སྡེ་ ཏུ་ཚོད་བཏོན་ ཕྱག་ལཱ་
མཛུགས་པའི་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ལུ་ བཅོམ་སྡེ་ར་ཐོགས་ནི་ཨིན་མ་ལས་ མཐུས་མི་ཡོངས་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ བགྲིན་དགའ་
འཚོར་ འཕུལ་ནི་ཨིན།

མཐུག་ར་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ རྒྱབས་གནས་རེས་ དཀོན་མཚོག་རྣམ་གསུམ་གྱི་རོ་ལོ་ རྒྱ་གཞུག་སྲུག་གི་ཉིན་ལྷོ་ དཔལ་མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་ མི་དབང་རྒྱལ་བཅུན་ མི་དབང་རྒྱལ་སྲས་རྣམ་གཉིས་དང་ མི་དབང་རྒྱལ་སྲས་མོ་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་
བཞི་པ་མཚོག་གིས་གཙོས་པའི་ མི་དབང་སྐུ་འཁོར་ལྷན་རྒྱས་རྣམས་ སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བཏན་ མཛུགས་པ་འཕྲིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་ཏེ་ ཏུས་རྒྱུན་
ཏུ་

འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྐབས་མགོན་སྡེ་ ང་བཅས་ མི་སེར་ཡོངས་ལུ་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཡོད་པའི་ བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཉིན་མ་ ཞི་བདེ་གི་ལྷན་ མངའ་ཐང་དར་
ཞིང་རྒྱས་པའི་སྐར་ཚོགས་ ཉམ་ཡང་མ་རུབ་པར་ རྒྱལ་ལྗོན་འབངས་གསུམ་ བསྐལ་པ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་ རྒྱགས་མཐུན་ ཁྲིམས་གཙང་གི་ཐོག་
ལས་ གནས་བཅུག་ཟེར་བའི་ སློན་འདེབས་སུ་ལ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་”

ད་རེས་ འབྲུག་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༣༤ པའི་ མཐུག་གོལ་གྱི་ མཛུགས་པའི་དོན་ དབུ་འཕངས་མཐོ་བའི་ ཚོགས་ཁང་
ཆེན་མོ་འདི་ནང་ འཛོམས་ཡོད་མི་ ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ འགྲིན་ཚབ་སྡེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ མི་
འགྱུར་རྗེ་རྗེའི་ཁབས་སུ་བཏན་ཅིང་ མཛུགས་པའི་ཕྱོག་བཅུར་འཕེལ་བའི་ བགྲིན་སློན་ལམ་སུ་ལ་ཏེ་ གོལ་གནང་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཡང་བསྐྱར་
ཏུ་ སྐུ་མགོན་ ཡོངས་ལུ་ བགྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི།

བགྲིན་ཆེ།